

Mannem vuajnah

Foto: Naina Helen Jäma

Ser du mig?

Föreställningen Mannem vuajnah handlar om identitet och tillhörighet och tar dig in i den samiska kulturen med en önskan om att se och värna om vår urbefolkning samerna.

Jag har jobbat fram denna föreställning utifrån frågor om hur det är att tillhöra en urbefolkning men även hur det är att tillhöra en minoritet. Hur skyddar man sig som minoritet i ett majoritetssamhälle? Hur krockar kulturer? Kan vi bygga broar mellan kulturer?

Oftast har vi alla någon gång befunnit oss i en position som minoritet. Kanske var du den enda korta personen bland långa? Den enda kvinnan bland män? Den enda som inte pratar ett visst språk?

Hitta den känslan så tror jag att vi tillsammans kan skapa förståelse för varandra oavsett om man tillhör en majoritetsgrupp, minoritetsgrupp eller ett urfolk.

Föreställningen tar upp svar på dessa frågor samtidigt som ni får en inblick i vad som är viktigt för den samiska kulturen. Den tar upp svårigheter med att vara i underläge men också det fina med att alltid ha en grupp människor som håller en bakom ryggen.

Detta är min första föreställning jag sätter upp och jag är otroligt tacksam till alla som varit med och stöttat mig för att göra det möjligt. Stort tack till mina sponsorer och finansierare, stort tack till kostym designer, musiker/kompositör, fotograf, tekniker och mina fantastiska dansare. Till sist vill jag rikta ett extra tack till de som ställt upp på intervjuer under skapande processen. Utan era historier och tankar kring att tillhöra en minoritet hade föreställningen aldrig blivit av.

Marika Renhuvud, Artistisk ledare

Foto: Ejvin Renhuvud

Mannem vuajnah?

Vuesiehtimmiem lea identiteeten jih ektiedimmien bijre. Datne åadtjoeh saemien kultuvresne dåeriedidh. Vajtele aalkoealmetjh vovejnedh jih vaarjelidh.

Vuesiehtimmesne ovmessie gyhtjelasside barkem. Guktie aalkoealmetjh ektiedidh men aaj guktie unnebelåhkoe-almetjh ektiedidh. Guktie unnebelåhkoe-almetjinie jienebelåhkoe-siebriedahkesne vaarjelidh? Guktie kultuvrh plåavhkesieh? Maehtebe pruvvieh kultuvri gaskesne bigkedh?

Nov sån datne naan aejkien unnebelåhkojne orreme. Kaanne datne dan aajne guktie åenehks? Dan aajne nyjsenæjja? Dan aajne goh ij maehtieh gielem soptsesidh?

Gaavnh daam domtese, numhtie vienhtem ektesne maehtebe goerkesadtedh, jalhts mijjeh jienebelåhkoe-almetjh, unnebelåhkoe-almetjh jallh aalkoealmetjh.

Vuesiehtimmiem vaestiedassh dejstie gyhtjelasside vuesehte, jih aaj åadtjode daajroe mij vihkeles saemien kultuvreste.

Manne goh daam vuesiehtimmiem skaepiedim lea Marika Renhuvud jih manne Storsätreste, noerhtelistie Dalarneste båatam. Daate mov voestes vuesiehtimmie. Manne daan gyhteladtje gaajhkesh dovnes goh mov barkoem dåarjadieh. Jijnjh gæjhtoe sponsoreri jih finansiereri gâajkoe. Jijnjh gæjhtoe, hammoedæjja, musihke-tjaelije, guvviedæjja, teknikkerh jih mov væjkele daantsojoh. Minngemes sijhtem gijhtedh gaajhkh almetjh gieh åådtjeme goerehtalledh. Namhtah dijjen soptsese jih mājhtele, ij daate vuesiehtimmie gâåvnesamme.

Marika Renhuvud, Daantsoebihkedæjja

Guvvie: Ejvin Renhuvud

"Bevarande ses ofta som bakåtsträvande vilket för oss samer är två helt olika saker. Vi kan sträva framåt trots att vi vill bevara vår kultur"

"Ektesne maektebe mijjen kultuvrem vaarjelidh"

"Jeg ønsket aldri at jeg ikke var same. De før oss har bært på skam, Det er vår oppgave å bære på stoltheten"

"Ibland önskar jag bara att majoritetssamhället kunde se hela mig och min kultur och inte bara de små delar de själva väljer att se"

"Vi kämpar inte bara mot majoritetssamhället, utan ibland är det jobbigast att bland samer inte vara samisk nog"

"Sometimes, being in minority means having less power, less voice"

"Daajrojne maektebe pruvvide bigkedh"

"Det svåraste med att vara same är att folk glömmer att jag är både svensk och same"

"Ibland kan jag känna att min minoritet liksom är lite för mycket för att jag ska klara av det"

"The majority does not own the same thing as the minority, and the minority does not own the same thing as the majority"

"Tillsammans med andra är jag stark"

Koreograf:
Marika Renhuvud

Dansare:
Gabriella Engdahl
Kajsa Nilsson
Liv Aira
Marika Renhuvud

Kostym:
Anna-Stina Svakko

Musik:
Marja Mortensson
Finansierat av Det Norske
Komponistfond

Samarbetspartners och finansiärer:
Sametinget
Kulturrådet
Region Dalarna
Riksteatern Hallunda
Längmanska kulturfonden
Niejda
Sinclair Daladansstudio

Sponsorer:
Gaalitje
Jillie Ren och vilt AB
Renbiten
Renhuvud

*"Se framåt, se tillbaka
Tillbaka, fram*

*Ser du mig?
Ser du förfäderna?*

*Ha ett öppet sinne
Låt dig inte vilseledas
Räck ut handen*

*Kunskap för oss närmare
Släpp dina antaganden*

*Fråga med öppet sinne
Hur går det?
Hur har du det?*

Jag bryr mig om dig"

- Marja Mortensson

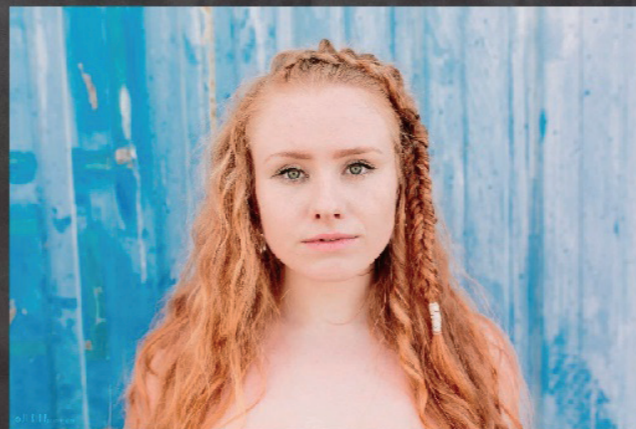
Gabriella Engdahl föddes i Kalmar, studerade dans i England och bor numera i Stockholm. Hon är en multikreatör som får balans i livet genom att skapa, både dans och konst. Genom dans kan hon göra avtryck vilket är en stark drivkraft i allt hon gör, samtidigt ser hon kroppen som våra tankars reception och anser att vi genom att använda den kan skapa berättelser och dela historier som kan förändra världen.

Kajsa Nilsson är en extremt glad person med energi som gör att hon vill känna, dansa, se, veta, kunna, upptäcka - men som också gör att hon har svårt att somna om kvällarna. Streetdansen tog henne med storm som 7-åring men nu pysslar hon mest med moderndans, performance och fysisk teater. Hon kommer från Linköping, studerade vid Kungliga Svenska balettskolan och bor och arbetar nu med dans i Stockholm.

"För mig har projektet Mannem vuajnah varit en viktig påminnelse om att vi som människor, från olika kulturer, lever i en delad värld. Hur viktigt det är att öppna våra ögon, respektera, acceptera och se. Vi är inte alla ensamma, vi är alla tillsammans"

"För mig har Mannem vuajnah varit ett viktigt projekt eftersom det har lärt mig att se på minoriteter från olika vinklar och för att jag fått fördjupa min kunskap inom området, både genom diskussion och rörelse. De lärdomarna tar jag med mig varje dag ute i världen!"

Liv Aira är en samisk dansare och koreograf från Jokkmokk. Hon är främst utbildad i contemporary/modern dans men dansar även stilar som jazzdans, klassisk balett, commercial dans och improvisation. I Livs konst och koreografi reflekterar och inspireras hon av sitt samiska ursprung med mål att sprida kunskap om den samiska kulturen.

"Projektet Mannem vuajnah är viktigt för mig då det ger mig en plattform att uttrycka tankar och funderingar om mitt folk, ett urfolk, samerna men också där jag kan uttrycka mig på mitt eget språk: dans"

Marika Renhuvud är projektets artistiska ledare och har nu jobbat med projektet sedan december 2018.

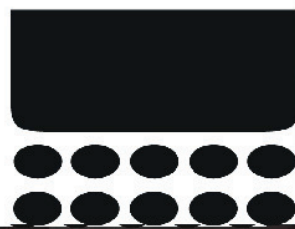
"Projektet Mannem vuajnah har varit en lång resa för mig. Det började som en tanke om att vilja visa majoritetssamhället hur det faktiskt känns att tillhöra en minoritet. Ofta får vi höra vad en same är för något men det är sällan det berättas om hur det känns att vara same, vilket ibland är två olika saker. Därför har jag samlat ihop svar på frågor om hur det är att tillhöra en minoritet eller ett urfolk och bett dem beskriva känslan av det. Jag vill med föreställningen minska avståndet mellan minoritet och majoritet och samtidigt ge de som inte tillhör ett urfolk chansen att faktiskt se oss."

KULTURRÅDET

STIFTELSEN
LÅNGMANSKA
KULTURFONDEN
GRUNDAD 1859

RIKSTEATERN

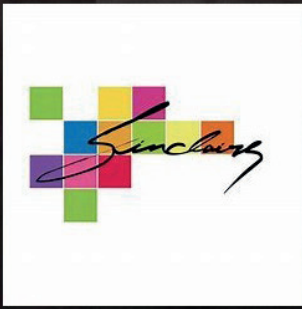

Sámediggi

Sámedigge Sámediggie Saemedigkie Sametinget

REGION
DALARNA

Jillie Ren & Vilt

GALTJE
sydsamiskt kulturcentrum

J.A. Renhuvud

renbiten